
Telegram cunsumadëures mei/juni 2014

Nia de fat cun la scomenciadia dl grup por cumprè energia

Al n'è nia n "marcé" dl'energia y dl gas!

La ZC se damana "cooperatives de energia" por i consumadus

I consumadus n'ò nia plü ester "vaçes da muje" tles mans de de tai che spicolëia

Pian ia dales tröpes domandes de utënc de energia y gas â la ZC metü a jì na scomenciadia dl "Grup d'acuisziun d'energia eletrica y gas", en cört GAE, a na moda che i tliënc finai ciafass prisc miù marcé por löm y gas. Feter 7.000 families tla regiun â fat para cun ligrëza al grup. La ZC à portè inant la scomenciadia cun gran impëgn de tëm y forzes.

Ala fin de jenà él gnü scrit fora na lizita de passa 21 miliuns de kWh de energia y 3,7 miliuns de m³ de gas danter passa 70 sozietês. Mo canche al é tomè le terminn dla bandida àn messü se confrontè cun na burta realté: ala ZC ne ti él rovè gnanca öna n'oferta che an ess podü tó. Ma öna na sozieté (dl Südtirol) à presentè süa oferta standard che é bele azessibla a düc i consumadus dl post. La scomenciadia à messü registré n resultat che an ne se aspetâ nia y n'à nia albü suzès. Tla ZC àn messü constatè cun gran desplajèi che la scomenciadia, piada ia sot les mius audanzes, é romagnüda "vitima" de na mançianza, de fat, de concorënza söl marcé dl'energia y dl gas, a dann di consumadus.

La Provinzia ne po nia ma ciarè pro, ara mëss tó tles mans la situaziun!

La politica provinziala vëgn inviada a se dè jö plü debota che ara va cun chëstes domandes di zitadins. Sciöche pröm vare fössel da realisé n stüde de fatibilitè, cun laprò le model de finanziamënt, che analisëia la poscibilitè da lascè agì i zitadins diretamënter sön le marcé tres cooperatives d'energia di consumadus che é bele o pormò da cherié.

Çi po pa fà i tliënc dl'energia?

Tratan che i aspetun che al se müdes davëi val' ne ti réstel nia ater da fà ai tliënc dl'energia co consulté le "Trovaofferte" söl sit dl'AEEG (www.autorita.energia.it) y chirì, meton averda, na bona oferta por sü bojëgn. Respet al "prisc de majera sconanza" vara da realisé ségn sparagns de spëisa incër le 10% por l'energia eletrica y l'8% por le gas. Sce i tignun cunt che les tarifes talianes é danter les plü altes t'l'Europa ne pon nia baié davëi de n'oferta" al marcé. La spana de sparagn messess bëgn ester majera!

Zertificat energetich tl Südtirol: can l'adôron pa?

Canche al vëgn costruì o venü tl Südtirol n imobil, o al vëgn ma stlüt jö n contrat de locaziun nü, ôl ester le zertificat energetich. Tl caje de ressanamënc val debojëgn por ti rové pomez ai bonus de cubatöra, ales detrazziuns fiscales y ai contribuç provinziai dl ofize sparagn energetich.

Aladô de tan vedl che l'imobil é y dles condiziuns energetiches dl imobil, y inçe aladô dla rajun ciodi che an adora le zertificat energetich, vara da chirì fora danter sorts desvalies.

Sön la plata dla ZC www.centroconsumatori.it él n ressümé cört di zertificac desvalis.

Contraç “porta a porta” de energia y gas

ZC: no mostrede copies de fatures y no dede ca üsc daç personai!

Metede averda canche zacaì sona pro porta y se presentëia cun frases sciöche: “Orésses paié demanco de eletrizité; i ves pitun n sconto interessant sön le prisc dl'energia. Podëise se mostrè na copia de osta bolëta, spo ciarunse deboriada tan de eletrizité che i consumëis al ann”. Sovënz ne dà chëstes porsones nia do y feter dagnora éres bones da se fà mostrè y dè na copia de na bolëta.

Dantadöt sce i ne sëis nia interessà a mudé osta sozieté dl'eletrizité y dl gas, dijede madër “no, i n'à degun interès!”. No dede ca o mostrede na bolëta a foresti che se presentëia dan osta porta y dantadöt no dede dant üsc daç personai o de osc punt de fornidöra (POD o Pdr). Sce i orëis ejaminé l'oferta de na sozieté nòia, podëise damanè che al ves vëgni lascè na copia dles informaziuns precontratuales generica, mo zënza, i le dijun ciàmò n iade, dè üsc daç o firmé val'.

Por assistënza: ZC “Portina Energia” – sënta a Balsan, str. Dodiciville, 2 – tel. 0471 975597

Osservatore cunc corënc dla ZC: cunc online dagnora vantajus

L'anzianité dl cunt fej fora i cosc dl cunt

Inçe chësc ann à la ZC confrontè i cosc di cunt corënc (a pachet, la descriziun é da ciafè plü inant) pro la portina y online. Al vëgn confermè de bones poscibilitês de sparagn por chi che adora i cunt online respet ai cunt pro portina tradizionalai. Dantadöt i jogn anüza chëstes poscibilitês. Atenziun al'anzianité dl cunt: n'é pa chësc un di fatur prinzipai che fej fora le cost complessif de n c/c. A vignun ti pàiel la mëia da paridlé, sides a che che à bele n cunt, sides a che che oress nen daurì un.

Le confrunt – Tan spënon pa por n cunt corënt (a pachet) al ann?

Tl detai:

“**cunt por jogn**”: le cost a pachet de n cunt cun operaziuns pro portina va da n euro (Cunt Chili dla Cassa de Sparagn) a 151,38 euro al ann; da zero euro (Cunt Arancio dla ING) a 140,60 euro al ann por chèl cunt operaziuns on line.

“**cunt familia cun numer de operaziuns mesan**” (228 operaziuns al ann): i cosc variëia da 36 euro (Cunt Yellow) ai 147,25 euro al ann, pro portina; da zero euro (Cunto Arancio – Conto IW Bank) a 102,46 euro al ann, sce online.

“**cunt ponsionà cun numer de operaziuns bas**” (124 operaziuns al ann): an va dai 6 euro (Cunto

Talian ZIP Base de MPS) a 100,50 euro/ann, pro portina y da zero a 57,00 euro/ann, sce online.

Avis ai pansionà cun na ponsiun plü bassa co 1.500 euro y a che che à n davagn bas: te chisc caji àn le dèrt da daurì n cunt de basa debann (por de plü informaziuns cíara söl sit dla ZC sot „Sorvisc finanziairs/atualité/cunc de basa“):

Le tabela dl confrunt y d'atres informaziuns d'öga é dan man sön la plata internet www.centroconsumatori.it.

Tlers i prighi lià al incuinamënt eletromagnetich

Le convègn internazional da dan da püch sostignì dala "Kompetenz Initiative" sottrissèia le bojègn da antergnì por limité i dagns dl incuinamënt eletromagnetich. Inçe nosta Provinzia messess consciderè sceriamènter le bojègn da adotè altamo le prinzip de precauziun!

I prighi lià ai livi de incuinamënt eletromagnetich general da ségn ne po nia plü gnì scutà ia. Chèsc é le resultat sön chël che tröpes personalitês dala Germania, dal'Austria, dala Svezia (cun le sostègn de organizaziuns a nivel europeich) che à tut pert d'aurì al convègn publich tla cité todèscia de Würzburg, é dotes a öna.

La manaciada é gnüda sotvalutada dassenn cína ségn: le gran aumënt de fontanes de raiazions eletromagnetiches tla vita da vigni dé – nia ma antènes, repetiturs, mo inçe wi-fi, cordless, systems wireless de vigni sort – provochèia na situaziun d'esposiziun generala de düc chi che vir y laôra te na realté urbana o extraurbana, che superèia dassenn le nivel dèr bas d'esposiziun ales radiazions a chères che i sun gnüs ausà dal'evoluziun biologica.

Dantadöt i mituns, les ères grosses y porsones indeblides patèsc.

I ac dl convègn é online sot: www.kompetenzinitiative.net.

Por informaziuns él a desposiziun nosc sorvisc de consulènza a Balsan, telefonn 0471 941465, mail infoconsum@centroconsumatori.it.

Mondiai tl Brasil: consèis d'öga dala Rëi dles ZCE

La Zentrala di Consumadus Europeica ves lascia alsavèi üsc dèrc tl Brasil. Piede ia informà cun le codejel sön i mondiai tl Brasil 2014. Al contègn döt cí che i messèis savèi por podèi se gode deplègn la permanènza tl Brasil.

De cí documènc èise pa debojègn? Cai é pa üsc dèrc de passajiers? Co podèise pa s'assiguré dla cualité de osc hotel? Co röion pa tl stadium? Cí él pa bun da savèi canche an cumpra ite o va a cèna? Co pon pa paié tles botèghes? Co pon pa fà da tignì fora bolètes dl telefonn céres? Cí numeri él pa da cherdè sö tl caje de emergènza? Por dotes chèstes domandes ciafèise na resposta tl codejel dla Zentrala di Consumadus Europeica che contègn inçe le prospet de dotes les partides y n pice vocabolar cun les parores d'öga da savèi por se fà capì tl Brasil.

De plü informaziuns: www.euroconsumatori.org.